

Chương trình Bảo tồn Đa dạng Sinh học Và Sử dụng Bền vững Đất ngập nước sông Mê Kông

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

3 tháng 4, 2006

Giải cứu cho cá sấu nước ngọt hoang dã quý hiếm tại huyện Sông Hinh

Tại cuộc họp ngày 30 tháng 3 năm 2006 tại Hà Nội, các nhà khoa học, các nhà tài trợ và nhà quản lý các Bộ có liên quan đã thảo luận việc giải cứu cho những con cá sấu nước ngọt hoang dã mới được phát hiện tại huyện Sông Hinh, tỉnh Phú Yên, nơi con đập sông Ba sắp được đưa vào hoạt động.

Vào tháng 12 năm 2004 những người dân làng và ngư dân vùng huyện Sông Hinh đã cho biết có dấu hiệu của loài cá sấu nước ngọt hoang dã. Tháng 6 năm 2005, Chương trình Bảo tồn Đa dạng sinh học và Sử dụng bền vững Đất ngập nước (MWBP)*, Viện Sinh học Nhiệt đới (ITB), Tổ chức bảo tồn Động Thực vật Quốc tế (FFI) – Campuchia và các cấp chính quyền địa phương đã phối hợp thực hiện một cuộc khảo sát, điều tra về thông tin này và khẳng định sự tồn tại của loài cá sấu nước ngọt hoang dã tại khu vực này là có thật.

Tiến sĩ Vũ Ngọc Long, nghiên cứu viên của Viện Sinh học Nhiệt đới, thành viên trong đoàn khảo sát cho biết: “Kết quả khảo sát, bao gồm việc tìm thấy dấu vết còn mới của một cá thể cá sấu nước ngọt hoang dã nặng khoảng 100 kg trên bờ dốc một cái đầm trong một lần quan sát ban ngày và một lần trực tiếp quan sát được một con cá sấu nổi lên vào ban đêm, cho thấy chắc chắn có một quần thể nhỏ loài cá sấu nước ngọt hoang dã sống trong khu vực được khảo sát”.

“Mặc dù trong lịch sử loài này đã từng tồn tại với số lượng lớn, nhưng việc săn bắt có chủ định hay tình cờ, mất môi trường cư trú có thể là những nguyên nhân khiến số lượng loài cá sấu Xiêm (*Crocodylus siamensis*) bị suy giảm nghiêm trọng trong môi trường hoang dã. Phát hiện này rất quan trọng đối với Việt Nam vì loài cá sấu nước ngọt hoang dã này đã từng được coi là không còn tồn tại trong môi trường tự nhiên”, ông Alvin Lopez, Chuyên gia Sinh thái Đất ngập nước của MWBP nói. Cá sấu Xiêm được Tổ chức Bảo tồn Thiên nhiên Thế giới (IUCN) xếp vào mức độ Cực kỳ Nguy cấp và là một trong bốn loài biểu tượng của chương trình MWBP.

Vùng cư trú của những con cá sấu này tới đây sẽ trở thành hồ chứa nước trong hệ thống đập thủy điện sông Ba Hạ. Con đập đã sắp hoàn thành và khi nó được đưa vào vận hành, vùng sinh sống hiện nay của cá sấu sẽ bị ngập dẫn đến mất nơi cư trú và làm tổ của cá sấu hoang dã. Bản báo cáo Đánh giá Tác động Môi trường trước đây của công trình đập thủy điện Ba Hạ đã không đề cập đến sự tồn tại của loài động vật quý hiếm này.

“Sự tồn tại của cá sấu là dấu hiệu hết sức quan trọng trong việc duy trì luồng nước và nguồn cá dự trữ. Người dân Việt Nam có thể yên tâm vì cá sấu Xiêm là loài nhút nhát và cũng chưa từng có ghi nhận nào về việc loài này tấn công hoặc làm bị thương con người trong môi trường sống tự nhiên của chúng. Loài cá sấu này thường ăn rắn và các loài động vật nhỏ khác”, Tiến sĩ Jenny Daltry, Tổ chức Bảo tồn Động Thực vật Quốc tế, đồng Chủ tịch Nhóm Chuyên gia Cá sấu Khu vực Đông và Đông Nam Á cho biết.

A JOINT UNDP - IUCN - MRC GEF-FUNDED PROGRAMME

CAMBODIA

LAO PDR

THAILAND

VIETNAM

Chương trình Bảo tồn Đa dạng Sinh học Và Sử dụng Bền vững Đất ngập nước sông Mêkông

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Tuy trong khu vực đã có một số trang trại nuôi cá sấu để kinh doanh, loài cá sấu Xiêm hầu như đã tuyệt chủng trong tự nhiên. Tại Campuchia, nơi có lẽ loài cá sấu hoang dã này tồn tại ngoài tự nhiên với số lượng lớn nhất, cũng ước chỉ còn có không hơn 300 cá thể.

Cuộc hội thảo tổ chức ngày 30 tháng 3 năm 2006 vừa qua tại Khách sạn Sài Gòn, Hà Nội là một bước quan trọng nhằm bảo tồn những con cá sấu hoang dã cuối cùng của Việt Nam. Hội thảo cũng là một dịp tập hợp các nhà khoa học và quản lý để thảo luận mở về:

- nâng cao nhận thức về tầm quan trọng và sự cần thiết phải bảo vệ loài cá sấu hoang dã và môi trường sống của chúng, và
- định hướng về các giải pháp bảo vệ những con cá sấu hoang dã hiện nay đang sống tại huyện Sông Hình.

Trong thời gian diễn ra hội thảo, các đại biểu đã góp ý cho đề xuất kế hoạch bảo tồn cá sấu hoang dã. Công việc cấp thiết trong thời điểm này là cần tiến hành các hoạt động nâng cao nhận thức cho cộng đồng dân cư để bảo vệ loài cá sấu Xiêm và đồng thời có những qui định cấm nghiêm ngặt việc đánh bắt bằng xung điện trong khu vực. Ở cấp quốc gia, Cục Bảo vệ Môi trường sẽ hợp tác chặt chẽ với các nhà khoa học và Chương trình Bảo tồn Đa dạng sinh học và Sử dụng bền vững đất ngập nước Mêkông (MWBP) xây dựng một đề xuất tổng thể để tiếp tục đánh giá các giải pháp cứu hộ những con cá sấu hoang dã cũng như tiến hành khảo sát thêm tại những vùng có nhiều khả năng có sự tồn tại của cá sấu hoang dã thuộc miền Nam Trung Bộ và Tây Nguyên, đặc biệt ở sông Krong H'Nang và sông Ba thuộc hai tỉnh Gia Lai và Phú Yên.

Song song với những nỗ lực nhằm giải cứu loài cá sấu hoang dã và quý hiếm nói trên, Cục Bảo vệ Môi trường sẽ có đề nghị tới Vụ Thẩm định và Đánh giá Tác động Môi trường, Bộ Tài Nguyên và Môi trường yêu cầu phía chủ đầu tư công trình đập thủy điện Sông Ba tiến hành nghiên cứu, bổ sung Đánh giá tác động về Đa dạng sinh học trong Báo cáo Tác động Môi trường, bởi trong bản báo cáo đang được trình phê duyệt của Dự án Đập thủy điện sông Ba Hạ chưa có đề cập đến vấn đề loài cá sấu nước ngọt hoang dã.

Cuộc hội thảo nói trên do Cục Bảo vệ Môi trường (VEPA), Viện Sinh học Nhiệt đới (ITB) chủ trì với sự hỗ trợ của Chương trình Bảo tồn đa dạng sinh học và Sử dụng bền vững Đất ngập nước Mêkông (MWBP).

Ảnh chụp các dấu hiệu của cá sấu và các hoạt động khảo sát khác sẽ được cung cấp khi có yêu cầu.

Để biết thêm thông tin, xin liên hệ:

Nguyễn Hồng Phượng
Điều phối viên Quốc gia
Chương trình Bảo tồn Đa dạng sinh học và Sử dụng bền vững Đất ngập nước Mêkông (MWBP)

A JOINT UNDP - IUCN - MRC GEF-FUNDED PROGRAMME

CAMBODIA

LAO PDR

THAILAND

VIETNAM

Chương trình Bảo tồn Đa dạng Sinh học Và Sử dụng Bền vững Đất ngập nước sông Mêkông

THÔNG CÁO BÁO CHÍ

Tel: +84-4-942 7800
Mobile: 0913 034 410
Email: nphuong.mwbp@nea.org.vn
Website: www.mekongwetlands.org

Vũ Ngọc Long
Chuyên gia về Sinh thái học
Viện Sinh học Nhiệt đới
Tel: +84-8-932 5831
Mobile: 091 319 5278
Email: siereshcm@hcm.vnn.vn

Alvin LOPEZ
Chuyên gia về Sinh thái học Đất ngập nước
Chương trình Bảo tồn Đa dạng sinh học và Sử dụng bền vững Đất ngập nước Mêkông (MWBP)*
Văn phòng Chương trình Quản lý
Tel: +856 (0)21 240 904 Ext 114
Mobile: (Thailand and roaming): +66 (0)1 917 3790
Email: alvin@mekongwetlands.org
Website: www.mekongwetlands.org

* Chương trình Bảo tồn Đa dạng Sinh học và Sử dụng Bền vững Đất ngập nước sông Mêkông (MWBP) là một chương trình có sự tham gia của bốn quốc gia thuộc vùng hạ lưu sông Mêkông: Campuchia, Lào, Thái Lan và Việt Nam – dưới sự quản lý của Chương trình Phát triển Liên Hiệp Quốc (UNDP), Tổ chức Bảo tồn Thiên nhiên Thế giới (IUCN) và có sự cộng tác của các tổ chức có liên quan khác. Chương trình này được sự tài trợ kinh phí của Quỹ Môi trường toàn cầu (GEF), UNDP, Chính phủ Vương quốc Hà Lan, Ban Thư ký của Ủy hội sông Mêkông, Chương trình Sáng kiến Nước và Thiên nhiên (WANI) và các nhà tài trợ khác. Chương trình cố gắng xác định những vấn đề then chốt trong việc bảo tồn và sử dụng bền vững tài nguyên thiên nhiên trong các vùng đất ngập nước sông Mêkông. Mục tiêu của chương trình là nâng cao năng lực của các tổ chức và người dân để phát triển sinh kế bền vững và quản lý một cách khôn khéo nguồn tài nguyên đa dạng sinh học của đất ngập nước. Chương trình được thực hiện trong năm năm (2004 – 2009), ở ba cấp: cấp vùng, cấp quốc gia, và cấp địa phương – với các điểm trình diễn tại bốn nước trên: tại Stung Treng của Campuchia, tại tỉnh Attapeu của nam Lào, tại lưu vực sông Songkhram của Thái Lan, và ở Đồng Tháp Mười thuộc đồng bằng sông Cửu Long, Việt Nam.

###

A JOINT UNDP - IUCN - MRC GEF-FUNDED PROGRAMME

CAMBODIA

LAO PDR

THAILAND

VIETNAM

IUCN
The World Conservation Union

